

O piscu:

Jerome David Salinger je američki književnik, rođen 1919.godine. Međunarodni uspjeh je doživio romanom "Lovac u žitu". Tim romanom je postao idol jedne generacije američke omladine. Napisao je zbirku novela "Devet priča" i zbirku pripovijetki "Franny i Zooey".

Tema: Život Holden Caulfielda

Mesto radnje: opisuju se različiti događaji koje je Holden doživio na različitim mjestima (od New Yorka do njegove kuće) no Holden zapravo sve to govori u bolnici

Vreme radnje: predbožićno vrijeme, otprilike tjedan dana

Ukratko o delu:

Kroz priču postupno saznajemo o njegovu životu, obitelji, prijateljima, učiteljima i ljubavima. Holden je dijete dobrostojećih roditelja, ima starijeg brata D.B.-a koji je uspješan u Hollywoodu i mlađu sestru Phoebe koju voli više nego ikoga drugoga. Mlađi brat Allie je umro od leukemije što je jako utjecalo na Holdena jer je bio jako vezan uz njega. Holden je izbačen iz tri škole. Na kraju ga izbacuju i iz škole Pencey Prep, zbog nerada i neuspjeha. Iz škole je trebao otići početkom božićnih praznika, u srijedu, no on odlučuje otići već u subotu, nakon posjeta profesoru iz povijesti i tučnjave s cimerom Stradlaterom. Boji se reakcije roditelja, pa ne odlazi kući nego u hotel u New Yorku. Tu se suočava s noćnim životom: s taksijima, turistima, barovima i sl., čak i s prostitutkom i njezinim svodnikom. Tada susreće bivšu djevojku Sally koja ga nikako ne može shvatiti. Također posjećuje svoju malu sestru Phoebe.

Spreman je otići na zapad, ali se prije toga želi oprostiti sa sestrom. Ona želi poći s njim pa se oni posvađaju. Nakon svađe oni odlaze u zoološki vrt, a zatim i na vrtuljak. Tamo Holden uz sestru pronalazi mir i sreću.

Tim prizorom završava Holdenova ispovijest u bolnici, gdje se nejasno izražava o očekivanjima o budućnosti i mogućnosti prilagođavanja svijetu. U romanu se mnogo pažnje posvećuje Holdenovom unutarnjem monologu, njegovim razmišljanjima o životu, svijetu, ljudima koji ga okružuju, budućnosti...

Vrlo su izraženi njegovi osjećaji prema obitelji, školi, prijateljima i sestri Phoebe koju voli više od svega.

Holden ne započinje priču uobičajenim dugačkim uvodom s mnogo opisa već samo napominje neke važne činjenice koje su važne da se razumije nadolazeća radnja. Već na samom početku romana Holden napominje da ta priča nije autobiografija u pravom smislu riječi:

"Ako već zaista želite da vam pričam o sebi, prva stvar koju ćete vjerojatno htjeti znati jest gdje sam se rodio, kakvo je bilo moje glupo djetinjstvo, čime su se bavili moji roditelji prije nego sam došao na svijet i sve ono uobičajeno davidkoperfildsko sranje, ali ja nekako nisam

raspoložen da se upuštam u te stvari. Osim toga, nije mi ni na kraj pameti da vam sad ovdje pričam čitavu svoju autobiografiju ili nešto slično.“ Holden nam na početku objašnjava kako se zapravo našao u bolnici: “Pričat ću vam samo o onoj ludnici kroz koju sam prošao tamo oko prošlog Božića, upravo prije nego sam nešto kao šiznuo, pa su me dogurali ovamo da se malo smirim.”

Zatim nakon nekoliko stranica iznosi i drugu verziju o svom boravku u bolnici:

“S druge strane, porastao sam u toku prošle godine šesnaest i pol centimetara. Tako sam ustvari i dobio tuberkulozu i morao doći ovamo na sve one proklete pretrage i preglede i tako. Inače sam posve zdrav.” Holden nam govori da njegov odnos s roditeljima i nije najbolji. Jako ih voli i priznaje da mu se teško vratiti kući nakon što je izbačen iz škole. Govori da su mu roditelji oduvijek osjetljivi: “...a s druge strane moji roditelji dobili bi bar po dva nervna sloma po komadu kad bih pokušao da kažem nešto поближе o njihovom privatnom životu. To su dobri, fini ljudi i sve – ne kažem ništa – ali zaista su preko svake mjere osjetljivi.” Posebno su postali osjetljivi nakon smrti Holdenovog brata Allieja:

“Od smrti mog brata Allieja ona nije baš naročito zdrava. Strašno je nervozna.” Allie je bio Holdenov mlađi brat uz kojeg je Holden bio posebno vezan. Bio je Holdenov uzor. Holden o njemu govori pun ponosa. “Bio je dvije godine mlađi od mene ali zato valjda pedeset puta inteligentniji. Bio je fantastično inteligentan. Njegovi nastavnici stalno su pisali majci pisma o tome kakvo je zadovoljstvo imati u razredu dječaka kao što je Allie. Stvar, međutim, nije bila samo u tome da je bio najinteligentniji član obitelji. Bio je i najbolji, na mnogo načina. Nije se nikad ljutio ni na koga. Općenito se smatra da se ridokosi ljudi veoma lako raspale, ali Allie se nikada nije raspalio, a imao je izrazito riđu kosu.” Holdenu je također važna njegova sestra Phoebe, o kojoj govori samo najbolje stvari. Nakon što je napustio školu, ponekad mu padne na pamet da nazove svoju sestru, ali se boje da mu se ne jave roditelji. Holden se stalno uspoređuje sa Phoebe i Alliem. Često govori za sebe da je glup i lud. Tvrdi da je u cijeloj obitelji jedini neuspješan. “Trebalo bi da je vidite. U životu niste vidjeli tako lijepu i bistru djevojčicu. Zaista je bistra. Hoću da kažem, otkad je pošla u školu, imala je uvijek odlične ocjene iz svih predmeta. U stvari, ja sam jedini tup u cijeloj porodici. Moj brat D.B. je pisac i sve što god hoćete, a moj drugi brat Allie, onaj koji je umro, bio je pravi mudrac. Ja sam jedini koji je zaista tup.” Govori da nema mnogo prijatelja. Izdvaja nam Stradletera, Ackleya i Jane Gallagher. Za Stradletera kaže da je pametan i dobar čovjek, ali da je veliki ženskar. Ackleya je opisao kao strahovito dosadnog i naivnog, ali mu je svejedno nedostajao. Jane Gallagher je Holdenova draga prijateljica, čak i tajna ljubav. Na toj je djevojci sve volio, čak i njen način kartanja. Spominje ju kroz cijeli roman. Holden mnogo govori o svojim razmišljanjima, ali o izgledu vrlo malo. “Često govorim ‘ljudi moji’, prilično često. Dijelom zato što mi je riječnik vrlo siromašan, a dijelom zato što se ponekad ponašam kao da sam mlađi nego što jesam. Sad imam sedamnaest, ali ponekad se ponašam kao da imam svega trinaest godina. To je doista ironija jer sam visok 189 cm a u kosi imam dosta sijedih vlasi.” U jednom dijelu nam Holden govori da mnogo laže. To potvrđuje i citatom:

“Samo da prestanem lagati. Kad jednom počnem, u stanju sam lagati satima.” Holden općenito voli filozofirati pa stvara i cijele odlomke oko inače potpuno nevažnih tema, npr. kako se držati s djevojkom za ruke. Također se često susreće s temama koje voli prokomentirati. Često počinje govoriti o nečemu da bi se sjetio druge stvari koja ima neke veze s početnom tvrdnjom, a onda se vraća na prijašnju temu, podsjećajući čitatelja gdje

je stao. Holden je jako nesiguran u sebe. Pretpostavljam da ta nesigurnost proistječe iz neprestane usporedbe s Allijem, koji je bio jako pametan.

U jednom dijelu saznajemo o naslovu romana. Možda se čini neprikladnim, no on je itekako točan. U cijelom se romanu govori o Holdenovim željama, o onome što voli ili ne voli. Tako je Holden jednom pričao Phoebe o tome što bi želio postati. Rekao je da želi biti lovac u žitu, ali takav lovac kojemu bi bila dužnost da lovi malu djecu koja se slučajno zatrčavaju u provaliju. To je povezano sa pjesmom "Ako netko sretne nekog dok kroz žito ide" pa je tako nastao ovaj lovac u žitu. Radnja ovog romana ne teče kronološki nego ovisi o subjektivnim doživljajima lika, a tijek se radnje prekida razmišljanjima i monolozima.

Pisano je žargonom mlade generacije. Holden koristi mnoštvo poštapalica i fraza, npr. "Što jest jest, bilo je očito da se doista osjeća bijedno što me morao srušiti. Zato sam navio staru ploču. Rekao sam mu da sam pravi pravcati degenerik i sve što uz to ide." Često je taj žargon poslužio za unos humora u tekst: "Počeo sam škicati one tri vještice za susjednim stolom." Holden također koristi ironične usporedbe, npr. "Plesati sa starom Marty bilo je isto kao vući Kip slobode za sobom po podu." Tom usporedbom je želio reći da Marty ne zna plesati, ali je to učinio na prilično smješšan način i mislim da nema osobe koja nije shvatila značenje te usporedbe.

Holden sve ljude o kojima govori naziva "stari", bez obzira na njihove godine. Iako i sam koristi mnoge psovke, ne slaže se s njima, pa ih tako pokušava izbrisati sa zidova u školi koju Phoebe pohađa.

"Lovac u žitu" je moderan roman, čiji je stil neoubičajen u odnosu na druga djela u školskoj lektiri. Način opisivanja i razmišljanja u prvom licu je jednostavan i blizak je mladoj generaciji. Nije zamoran jer nema mnogo dosadnih opisa nego je radnja cijelo vrijeme zanimljiva i potiče nas da čitamo dalje. Također nam daje odgovore na mnoga pitanja koja mladi postavljaju o svijetu oko nas. Tako je Holden dobio odgovore na pitanja zašto netko umire mlad, kako pronaći ljubav, probao je cigarete i alkohol, a dobio je i odgovor na pitanje zašto se mora ići u školu. To su sve pitanja o kojima bi se moglo raspravljati. Nije dobio odgovor na jedno jedino tipično dječje pitanje – kuda odlaze patke kad se zaledi jezero u Central parku?

Karakteristika lika:

Lik Holdena prikazan je kao lik prosječnog tinejđera. On ima svoje probleme i gleda na svijet na svoj način. Pomalo je problematičan. Pokazuje znakove razumnosti ali misli da mu svijet ne može pružiti ono što on želi. U biti nije loš. Često bježi od problema i upliče se u svakodnevne gluposti. Rekao bih da je on jedan prosječan tinejđer sa svojim vlastitim problemima i vlastitim viđenjem svijeta. Izgubljen je i ne zna što traži tako da je podosta podložan raznim glupostima.

Život lika:

Iz romana možemo zaključiti da je Holden rastao u relativno dobrim uvjetima života. Otac mu je bio pravnik i prema njegovim riječima mlatio dosta love. Imao je sestru i braću. Problemi počinju smrću njegovog brata Alleja što je vjerojatno i uzrok njegovog tmurnog pogleda na svijet i ljude. Vidimo da on nije loš ali baš zbog toga što je izgubljen i ne zna što hoće a kritizira sve živo

postaje problematičan te ga neprestano izbacuju iz škola što njegovim roditeljima stvara poprilična muke. Zadnja škola koju je Holden pohađao bila je škola u Pecnyu. Svi su je hvalili ali on je u njoj vidio samo licemjere. I tako je pao godinu i bio isključen iz škole. Roditeljima je bilo uućeno pismo da je izbačen. Holden se je trebao vratiti kući u srijedu. Kad je na kraju sagledao sve svoje prijatelje i svoj život, odlučio je da ode odmah iz Pecny i provede ostatke vremena (do srijede) u New Yorku, jer ga je Pecney umarao.... opet pogreška. Otišao je u New York ali sve što je uspio napraviti je to da je potrošio brdo novaca, bio pretučen, pijan, upustio se u sve i svašta te se posvađao sa nekim svojim prijateljima. Na kraju ga je samoća svladala te se je zaputio svojoj mlađoj sestri kući u nadi da ga roditelji neće uhvatiti, uostalom bilo mu je svejedno. Holden zapravo nikad od Allijeve smrti nije bio pravo sretan. Otišao je da bude još do srijede kod svog nastavnika a on mu je podijelio neke savijete, da se trgne i odluči što želi od života. Došao je još jedansok za Holdena.... njegov bivši nastavnik se pokazao kao perverznja...užasno...i to ga je još više zbunilo. Razmišljao je da pobjegne od svega u neku zabit. Njegova sestra mu je poremetila planove jer je htjela poći s njim tako da su se posvađali oko toga I Holden joj je obećao da nikuda neće ići.... mislim da je shvatila kako je to besmisleno. I sada dolazi trenutak kada je Holden osjetio neku toplinu u svome srcu...kada je vidio svoju sestru kako se vrti na vrtuljku...htio je vikati od sreće. Nakraju se vratio kući i sada opet mora u novu školu...on ni sam ne zna što da misli o svemu tome... Da li je postao razboritiji obogaćen ovim iskustvom, tko zna...pričekajmo lovcau kukuruzu.

Simbolika naslova:

Zamislimo lovca kako lovi zeca a nalazi se u žitu. Zec je malen i lovac ga vjerojatno nikada neće uloviti. Tako je i sa Holdenom...on traži nešto ni sam ne zna što a to je tako nedostižno...traži smisao života...izgubljen je...ništa mu se ne sviđa...na kraju pronalazi sreću u svojoj sestri Pheobe...da li je sada našao ono što traži?